

**Ghidul noilor proceduri care
reglementează dreptul de ședere al
cetățenilor comunitari și al
familiilor lor**

Ediție selectată și îngrijită de Paolo Fasano

Se mulțumește pentru colaborarea și disponibilitatea demonstrată:
Iuri Farabegoli (Asesorul Politicilor Pentru Emigranți al Primăriei Ravenna),
Zelinda Caprini (Biroul de Evidența Populație al Primăriei Ravenna),
Ornella Lupo și Domenica Cesano (Biroul pentru străini din cadrul Poliției din
Ravenna), Grazia Fabbri (Rețeaua Birourilor Forțelor de Muncă din provincia
Ravenna), Cristina Franchini (Biroul Registraturii a Camerei de Comerț,
Industriei, Artizanat și a înregistrării profesiilor din Ravenna), Raffaella Sutter
(Servizio Politiche Giovani e Pari Opportunità al Primăriei Ravenna),
Noemia Piolanti (Departamentul 3 – Politiche di Sostegno al Primăriei
Ravenna), Anna Puritani (Departamentul 2 – Servizi per il Cittadino al
Primăriei Ravenna), Rossella Segurini (Casa de Asigurări de Sănătate (USL)
Ravenna), Mario Silvestri (Unitatea Organizativă al Politicilor pentru
Emigranți al Primăriei Ravenna), Luca Pacini (ANCI Immigrazione), Romano
Minardi (Biroul de Evidența Populație al Primăriei Bagnacavallo), Marinella
Gondolini (Associazione Città Meticcina) și Simona Centonze.

Mulțumiri deosebite Prefectului Ravennei d-na Floriana De Sanctis,
VicePrefectul Ravennei d-l Raffaele Sirico și d-nei Danila Congia
(Responsabila Prefecturii Ravenna) care au promovat și coordonat lucrările
provinciale privind aplicarea decretului 30/07 din care acest ghid s-a
inspirat.

Traduceri realizate de:

Simona Ciobanu
Francesca Geraci
Gergana Petrova
Kajetana Strojwas
Lorenzo Vianelli

Prezentare

Publicarea "ghidului în mai multe limbi" reprezintă unul dintre rezultatele prevăzute de Proiectul de inițiativă comunitară "Equal M.O.B.I.L.I." (Modelul de Orientare de Bază pentru integrarea în muncă a tinerilor emigranți) - n. protocolului IT-G2-EMI-019 rif. PA 2004-0307/RER (prima fază) rif. PA 2004 0333/RER (a doua fază).

Proiectul, prezentat de "**Consorzio Formazione & Lavoro di Bologna**" și aprobat de ramura "ocupabilității" are ca și obiectiv primar acela de a favoriza în mod adecvat și valorizant integrarea în câmpul muncii a tinerilor emigranți, întreprinzând în mod experimental, în cele trei primării partenere la acest proiect (Ravenna, Savignano sul Rubiconde, Imola) noi demersuri privind recunoașterea studiilor și competențelor cetățenilor străini.

Imediat după intrarea în vigoare a decretului legislativ n°30 din 2007 care reglementa circulația și dreptul de ședere a cetățenilor comunitari și membrilor familiilor lor în Italia, s-a considerat necesar și folositor elaborarea unui ghid care să reprezinte un punct de referință atât pentru cetățenii comunitari și membrii familiilor lor cât și pentru Primării, având în vedere că Biroul de Evidența Populației al Primăriei va trebui de acum înainte să elibereze atestatele de ședere.

Ghidul, tradus în 6 limbi: engleză, franceză, spaniolă, română, poloneză și bulgară, dorește așadar să răspundă mai ales necesităților cetățenilor proveniți din Estul Europei, a căror prezență este în continuă creștere pe teritoriul Italiei în urma recentei intrări în Comunitatea Europeană a țărilor precum România și Bulgaria.

Dottor Edoardo Cavalletto
(Direttore Consorzio Formazione & Lavoro)

Cuprins

Introducete	pag. 151
CETĂȚEANUL COMUNITAR CARE LOCUIEȘTE ÎN ITALIA PE O PERIOADĂ MAI SCURTĂ DE TREI LUNI	pag. 153
1. Cetățeanul comunitar care rămâne în Italia maxim trei luni	pag. 154
2. Membrii familiei cetățeanului comunitar, care provin dintr-o țară ce nu aparține Comunității Europene	pag. 154
3. Alți membri ai familiei sau parteneri care provin dintr-o țară ce nu aparține Comunității Europene	pag. 154
4. Serviciile oferite de asistența socială	pag. 155
5. Serviciile oferite de sistemul sanitar	pag. 155
CETĂȚEANUL COMUNITAR CARE LOCUIEȘTE ÎN ITALIA PE O PERIOADĂ MAI LUNGĂ DE TREI LUNI	pag. 157
1. Șederea în Italia a cetățenilor comunitari care rămân mai mult de trei luni	pag. 158
2. Actele necesare demonstrării gradului de rudenie	pag. 158
3. Asigurarea medicală	pag. 158
4. Actele necesare demonstrării venitului sau resurselor economice	pag. 159
5. Actele necesare înregistrării pe listele Biroului de Evidența populației și pentru eliberarea atestatului de ședere	pag. 159
5.1 Muncitorul angajat	pag. 159
5.2 Muncitorul sezonier	pag. 160
5.3 Muncitor liber profesionist	pag. 161
5.3.1 Cu partita IVA (autorizație)	pag. 161
5.3.2 Fără partita IVA (fără autorizație)	pag. 162
5.4 Pierderea locului de muncă	pag. 163
5.5 Cetățeanul comunitar în posesia unui titlu de ședere încă valabil	pag. 165
5.6 Cetățeanul comunitar ce locuiește deja în Italia	pag. 166
5.7 Cetățeanul comunitar care a prezentat deja cererea în vederea obținerii cărții de ședere	pag. 166
5.8 Cetățeanul comunitar ce locuiește deja în Italia și se află în posesia unui document de ședere în perioada de valabilitate	pag. 167
5.9 Studentul	pag. 167
5.10 Cetățeanul care locuiește în Italia din alte motive	pag. 167
5.11 Cetățeanul care locuiește în Italia din motive religioase	pag. 168
5.12 Minorul neînsoțit	pag. 169
6. Lipsa actelor cerute pentru obținerea atestatului de ședere	pag. 169

MEMBRII FAMILIEI CETĂȚEANULUI COMUNITAR CARE DORESC SĂ RĂMÂNĂ ÎN ITALIA PE O PERIOADĂ MAI LUNGĂ DE TREI LUNI	pag. 171
1. Membrii familiei cetățeanului comunitar	pag. 172
2. Membrii familiei muncitorului comunitar care provin dintr-o țară ce aparține Comunității Europene	pag. 172
3. Membrii familiei studentului comunitar care provin dintr-o țară ce aparține Comunității Europene	pag. 172
4. Membrii familiei cetățeanului comunitar care provin dintr-o țară ce aparține Comunității Europene, cetățean ce nici nu lucrează nici nu este student	pag. 173
5. Membrii ai familiei care provin dintr-o țară ce nu aparține Comunității Europene	pag. 174
6. Alți membri ai familiei sau parteneri ai cetățeanului comunitar care provin dintr-o țară ce aparține Comunității Europene	pag. 174
7. Alți membri ai familiei sau parteneri ai cetățeanului comunitar care provin dintr-o țară ce nu aparține Comunității Europene	pag. 175
8. Membrii familiei cetățeanului italian	pag. 176
DREPTUL DE ȘEDERE PERMANENTĂ	pag. 177
1. Atestatul de ședere permanentă	pag. 178
2. Cartea de ședere permanentă pentru membrii familiei care provin dintr-o țară ce nu aparține Comunității Europene	pag. 178
PROSPECTUL DETALIAT CU ACTELE NECESARE PENTRU ÎNSCRIEREA PE LISTELE DE EVIDENȚA POPULAȚIEI ȘI ELIBERAREA ATESTATULUI DE ȘEDERE	pag. 179
ASISTENȚA MEDICALĂ ACORDATĂ CETĂȚENILOR COMUNITARI ȘI MEMBRILOR FAMILIEI ACESTORA	pag. 185
1. Înscrierea la Serviciul Sanitar Național	pag. 186
2. Cetățenii comunitari care au o asigurare medicală într-o altă țară ce aparține Comunității Europene	pag. 187
3. Asigurarea medicală privată	pag. 188
PROSPECTUL DETAILAT CU ACTELE NECESARE PENTRU ÎNSCRIEREA LA SISTEMUL SANITAR NAȚIONAL	pag. 189

Introducere

Din 11 Aprilie este în vigoare decretul legislativ 30/07⁷⁰ care reglementează libera circulație și dreptul de ședere al cetățenilor din Comunitatea Europeană⁷¹ și al membrilor familiilor lor aflați pe teritoriul Italiei

Cetățeanul comunitar care locuiește în Italia pe o perioadă inferioară a 3 luni nu este supus nici unei formalități. Pentru cei care doresc să locuiască în Italia pe o perioadă mai lungă de 3 luni și pentru primii 5 ani de ședere, noua lege prevede însă o distincție netă între muncitorul comunitar și membrii familiei sale pe de-o parte și ceilalți cetățeni comunitari care locuiesc în Italia din alte motive (studenți, turiști, etc.) Primii, așa cum vom vedea, au dreptul să beneficieze imediat de sistemul socio-sanitar având aceleași drepturi cu cetățenii italieni, ceilalți însă, pentru a-și recunoaște șederea în mod legal, vor trebui să demonstreze propria lor autonomie și capacitate de a se întreține precum și posesia unei asigurări medicale suficientă pentru a nu deveni o “povară” pentru sistemul de asistență publică italian. După 5 ani de permanență legală pe teritoriul Italiei, cetățeanul va avea dreptul de ședere permanentă și nu va mai fi supus nici unei alte condiții pentru a rămâne în Italia.

Această normativă reprezintă încercarea de a uni două dintre principiile fundamentale ale Comunității Europene, adică acela al liberei circulații ale persoanelor și al firmelor, cu acela privind susținerea sistemelor de “bunăstare” al țărilor membre. Dizomegenitatea statelor sociale la nivel european poată să determine puternice mutări ale populației din țările neo-comunitare înspre Statele fondatoare, ceea ce ar avea importante consecințe sociale și economice. Din acest motiv se face apel la directiva Comunității Europene n° 38 din 2004 din necesitatea de a evita ca cetățeanul comunitar să devină o greutate “excesivă” pentru sistemul de asistență socială a statului membru, și a posibilității de a fi îndepărtat în cazul în care acesta s-ar verifica.

Decretul conține numeroase inovații ale legilor generale care în ultimii 10 ani au reglementat intrarea și șederea cetățenilor străini în Italia. Cetățeanul comunitar nu va mai trebui să se prezinte la Poliție (Chestură) pentru a cere cartea de ședere, va fi suficient să se prezinte la Primărie (Comune) la Biroul de Evidența Populației al Primăriei (Ufficio Anagrafe) care îi va elibera atestatul de ședere regulamentară. Pentru muncitorii sezonieri atestatul de ședere nu va avea înscrisă data expirării, dar pierderea condițiilor cerute pentru obținerea atestatului de ședere implică pierderea dreptului de ședere.

⁷⁰ Se referă la directiva comunitară n° 38 din 2004 relativă a drepturilor cetățenilor Comunității Europene și a membrilor familiei lor de a circula liber și de a-și alege reședința oriunde pe teritoriul Statelor Membre

⁷¹ Sunt echivalați cetățenilor Comunității Europene cetățenii din Elveția, Republica San Marino și a celorlalte state care aparțin spațiului economic european – SEE (Norvegia, Islanda și Liechtenstein)

Înainte cartea de ședere eliberată de către Poliție (Chestură) constituia o garanție și obținea dreptul de a beneficia de anumite prestații sau servicii, cu drepturi egale cu cele ale cetățenilor italieni.

Sistemul care începe să se înfiripe acum, prevede în schimb, ca toate aceste instituții cum ar fi: Usl (Serviciul Sanitar Local), Serviciile Sociale, Biroul de repartizare a caselor ce aparține de Primărie să verifice ele însăși dacă persoana care cere anumite servicii sau prestații îndeplinește condițiile cerute pentru șederea regulamentară a cetățenilor comunitari.

**CETĂȚEANUL COMUNITAR CARE LOCUIEȘTE ÎN
ITALIA PE O PERIOADĂ MAI SCURTĂ DE TREI
LUNI**

1. CETĂȚEANUL COMUNITAR CE RĂMÂNE ÎN ITALIA MAXIM 3 LUNI

Cetățeanul comunitar poate să locuiască în Italia fără să îndeplinească nici o formalitate până la maxim 3 luni de la intrarea sa pe teritoriul Italiei, având asupra sa doar un document de identitate valabil în străinătate eliberat de către autoritățile proprii țării (ex: buletin, pașaport)

Va trebui să prezinte autorităților italiene dacă îi va fi cerut:

- **un document de identitate în perioada de valabilitate** (pașaportul sau buletinul eliberat de autoritățile țării de origine valabile în străinătate).

2. MEMBRII FAMILIEI CARE PROVIN DINTR-O ȚARĂ CE NU APARTINE COMUNITĂȚII EUROPENE

Prin membrii familiei se înțelege soțul sau soția⁷², descendenții direcți cu vârstă inferioară a 21 de ani sau care se află încă în îngrijirea părinților inclusiv descendenții celuilalt soț, ascendenții direcți care se află în îngrijire și inclusiv ascendenții celuilalt soț.

Membrii familiei care provin dintr-o țară ce nu aparține Comunității Europene, care însoțesc un cetățean comunitar beneficiază de aceleași drepturi cu condiția ca aceștia să fie în posesia unui pașaport valabil și să fi ajuns în Italia cu o viză de intrare.

Membrii familiei care provin dintr-o țară ce nu aparține Comunității Europene, nu trebuie să se prezinte la Poliție (Chestură)⁷³, dar trebuie să prezinte autorităților de Siguranță Publică în cazul în care li se cere, următoarele documente:

- **pașaport în perioadă de valabilitate;**

- **viza de intrare eliberată de către Consatul Italian din țara de proveniență**⁷⁴.

3. ALTI MEMBRII AI FAMILIEI SAU PARTENERI CARE PROVIN DINTR-O ȚARĂ CE NU APARTINE COMUNITĂȚII EUROPENE

⁷² Decretul se referă inclusiv la un partener care împreună cu cetățeanul comunitar a înființat o firmă pe care au înregistrat-o, dar se specifică faptul că "depinde de condițiile prevăzute de legislația Statului membru ospitant

⁷³ În atenția celor interesați, art. 6 alineatul 2 din decretul legislativ 30/07 prevede ca membrii familiei cetățenilor comunitari care provin dintr-o țară ce nu aparține Comunității Europene să nu fie supuși nici unei formalități sau condiții, dacă intrarea lor pe teritoriul Italiei s-a făcut în mod regulamentar și dețin o viză de intrare, aceasta dacă vor dori să rămână pentru o perioadă inferioară a trei luni. În baza noii reglementări privind șederea în Italia pe perioade scurte se impune însă cetățenilor ce nu aparțin Comunității Europene să dea o declarație de prezență.

⁷⁴ În atenția celor care demonstrează gradul de rudenie cu actele aferente și care au valoare legală în Italia, recunoașterea gradului de rudenie poate înlocui viza de intrare

Alte rude (nici soț, nici ascendenți și descendenți direcți și al soțului aflat în îngrijire) care provin dintr-o țară ce nu aparține Comunității Europene vor putea intra în Italia cu o viză pentru reședința aleasă dacă se găsesc în una dintre următoarele situații:

- se află în îngrijire sau conviețuiesc cu cetățeanul comunitar titular al dreptului de ședere
- motive grave de sănătate impun cetățeanului comunitar să-i supravegheze personal;
- este vorba despre partenerul cu care cetățeanul comunitar are o relație stabilă demonstrată prin acte de Statul cetățeanului comunitar

În acest caz ruda sau partenerul care provin dintr-o țară ce nu aparține Comunității Europene vor trebui să se afle în posesia următoarelor acte:

- **pașaport în perioada de valabilitate;**
- **viza de intrare pentru reședința aleasă, eliberată de către Consulatul Italian din țara de proveniență**

4. SERVICIILE DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ

Cetățeanul comunitar și membrii familiei sale nu beneficiază de dreptul la serviciile de asistență socială în primele trei luni de ședere, numai dacă aceste drepturi au fost obținute automat în baza activității desfășurate sau a altor dispoziții legislative în vigoare

5. SERVICIILE MEDICALE

Cetățenii comunitari prezenți pe teritoriul italian din motive turistice sau pentru a locui pe o perioadă inferioară a trei luni, nu au dreptul de a se înscrie la Sistemul Sanitar Național. Din această categorie fac excepție muncitorii sezonieri care se află în posesia unui legal contract de muncă și a titularilor modelului E106 cu valabilitate de 3 luni. Toți ceilalți, dacă nu sunt titulari de TEAM (card sanitar european) sunt obligați să plătească în întregime, tarifele pentru toate serviciile primare.

Cetățenii posesori de TEAM sau un alt model echivalent eliberat de țara lor de origine, au dreptul să obțină servicii sanitare ce vor fi plătite cu ajutorul poliței de asigurare respectiv al cardului sanitar european, în baza modalităților prevăzute de respectivele atestate de drept.

În cazul în care cetățeanul comunitar nu se află în posesia acestui card, Ausl (Serviciul Sanitar Local) va cere automat acest atestat statului străin. Dacă

nu sunt îndeplinite condițiile pentru a putea fi eliberat acest atestat, plata serviciilor va fi cerută direct pacientului ⁷⁵.

⁷⁵ Este bine să reamintim că a fost prevăzută prelungirea folosirii codului STP pentru tratamente urgente și existențiale, sau de continuare, pentru întregul an, pentru cetățenii bulgari și români care se aflau deja în posesia lor la data de 31 decembrie 2006. Pentru toți ceilalți care nu se află în condițiile descrise mai sus nu mai este posibilă obținerea unui certificat STP. Serviciile medicale urgente sunt oricum garantate inclusiv persoanelor care nu rezultă a avea asistență nici în țara lor de proveniență și în condiții de sărăcie, dar ASL are dreptul de a promova acțiuni de recuperare a debitului, cerând plata respectivelor servicii Statelor de proveniență a pacienților

**CETĂȚEANUL COMUNITAR CARE
LOCUIEȘTE ÎN ITALIA PE O PERIOADĂ MAI
LUNGĂ DE TREI LUNI**

1. Șederea în Italia a cetățenilor comunitari care rămân mai mult de trei luni

După ce au trecut cele trei luni de la intrarea în Italia, cetățeanul comunitar trebuie oricum să ceară Biroului de Evidența Populației ce aparține de Primărie (Ufficio Anagrafe del Comune) înscrierea pe listele de evidența populației și eliberarea atestatului de ședere.

Dacă locuiește în Italia ca muncitor sau este un membru de familie al unui muncitor trebuie să prezinte Biroului de Evidența Populației în afara actelor unde actualmente locuiește și contractul de muncă sau legătura de rudenie; In celelalte cazuri de ședere (student, turist, etc.) trebuie să demonstreze disponibilitatea resurselor economice suficiente pentru a nu deveni o "povară" pentru sistemul de asistență publică și să fie titularul unei asigurări medicale care să acopere toate cheltuielile medicale la nevoie.

Calitatea de titular al dreptului de ședere poate fi demonstrată cu orice mijloc prevăzut de actuala legislație.

2. ACTELE NECESARE DEMONSTRĂRII GRADULUI DE RUDENIE

Actele cerute în propria țară care demonstrează gradul de rudenie, pentru a avea valoare legală în Italia vor trebui traduse în limba italiană și legalizate la Consulatul Italian din țara de origine sau de proveniență, sau apostilate în baza Convenției de la Haga din 1961. In alternativă este posibilă prezentarea unei adevărințe eliberată ad-hoc de către Consulatul Italian din propria țară, tradusă în limba italiană și legalizată în Prefectură, sau pentru țările care au aderat la Convenția din Paris din 1956 este posibil să se ceară certificate sau adevărințe scrise în mai multe limbi.

3 ASIGURAREA MEDICALĂ

Muncitorilor comunitari care lucrează în Italia precum și membrilor familiilor lor li se asigură acoperirea cheltuielilor medicale suportate de către Serviciul Sanitar Național (SSN), beneficiind de aceleași drepturi ca și cetățenii italieni.

Cetățenii comunitari care locuiesc însă în Italia din motive de studiu, formare profesională sau din alte motive, trebuie să fie posesorul unei asigurări medicale care să acopere eventualele riscuri sau cheltuieli pe teritoriul Italian. Durata asigurării medicale trebuie să fie de cel puțin un an, sau echivalent cu durata studiilor sau a formării profesionale dacă acestea sunt inferioare perioadei de un an. Aceste acte vor trebui prezentate în momentul completării cererii de înscriere pe listele de Evidența Populației, precum și în vederea eliberării atestatului de ședere.

Formularele E106, E120, E121 (sau E 33), E109 (sau E 37), satisfac condițiile cerute pentru asigurarea medicală necesară înscrierii pe listele de Evidența Populației.

Din contră, cardul sanitar european (TEAM) eliberat de către țara de proveniență nu înlocuiește asigurarea medicală.

4. ACTELE NECESARE DEMONSTRĂRII RESURSELOR ECONOMICE

Înscrierea pe listele de Evidența Populației al studentului comunitar sau a aceluia care locuiește în Italia din alte motive decât motive de lucru este condiționată de demonstrarea resurselor economice suficiente pentru a evita ca cetățeanul să constituie o "povară" pentru asistența publică.

Această condiție va trebui satisfăcută după cum este descris în următorul tabel:

Resurse economice minime⁷⁶	Numărul membrilor
Euro 5.061,68	Titularul cererii + un membru al familiei
Euro 10.123,36	Titularul cererii + doi sau mai mulți membri ai familiei
Euro 15.185,04	Titularul cererii + patru sau mai mulți membri ai familiei

Tabella 1

Demonstrarea disponibilității economice poate fi efectuată fie prin actele aferente (cuponul de pensie, declarație de venit, numerar sau titluri de proprietate, carnet de CEC, extrase de cont bancar), fie printr-o declarație pe proprie răspundere, așa cum este prevăzut în articolele 46 și 47 din DPR n° 445 din 28 decembrie 2000

Declarația pe proprie răspundere va trebui să cuprindă informații detaliate care să permită efectuarea controalelor, prin sondaj, de către organele competente care vor verifica efectivă disponibilitate economică. În cazul în care se constată că resursele declarate nu corespund cu realitatea, cetățeanul comunitar va putea fi îndepărtat de pe teritoriul național.

5. ACTELE NECESARE ÎNREGISTRĂRII PE LISTELE BIROULUI DE EVIDENȚĂ A POPULAȚIEI ȘI PENTRU ELIBERAREA ATESTATULUI DE ȘEDERÉ

5.1 MUNCITORUL ANGAJAT

⁷⁶ În calcularea resurselor economice complexe se va ține seama de eventualele venituri sau resurse economice ale membrilor familiei

Pentru înscrierea pe listele de Evidență a Populației și eliberarea atestatului de ședere muncitorul angajat va trebui să prezinte Biroului de Evidență Populației al Primăriei de unde aparține următoarele acte:

- 1) **document de identitate în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);**
- 2) **codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);**
- 3) **declarație privind adresa actuală;**
- 4) **carnet de conducere italian dacă este cazul⁷⁷;**
- 5) **cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ;**
- 6) **ultimul fluturaș sau cupoane INPS pentru cei care se ocupă de menaj sau curățenie (lavoratori domestici) în caz contrar un contract de muncă în care să fie specificate datele INPS și INAIL, scrisoare de angajare (lettera di assunzione), declarație din partea patronului sau șefului locului de muncă, comunicare de angajare către Forțele de Muncă⁷⁸;**
- 7) **dreptul de muncă (nulla osta)⁷⁹ eliberat de către Biroul Unic pentru Emigrație (SUI) de pe lângă Prefectură (UTG), dacă este vorba despre cetățeni neo-comunitari (români sau bulgari) dacă se află în Italia pentru prima dată și dacă sunt angajați în sectoarele diferite de următoarele:**
 - **muncă sezonieră (lavoro stagionale);**
 - **agricol, turistic sau hotelier;**
 - **muncă de menaj, curățenie sau îngrijire a persoanelor;**
 - **construcțiilor;**
 - **mecanic auto;**
 - **funcții de conducere sau personal cu înaltă calificare;**
 - **maritim și pescăresc.**

5.2 MUNCITORUL SEZONIER

⁷⁷ Se amintește faptul că, cetățenii comunitari cu reședința în Italia de peste un an vor putea folosi propriul carnet de conducere pe teritoriul Italiei fără limită de timp, cu condiția ca acesta să fie încă valabil, fără a fi obligați să ceară recunoașterea sau transformarea acestuia în carnet de conducere italian.

⁷⁸ Nici legea și nici măcar decretul din 16 Aprilie al Ministerului de Interne nu indică un orar săptămânal, o durată sau un venit minim pentru acest tip de contract de muncă, deoarece contractul de muncă relevă atribuirea unui statut al muncitorilor cu toate drepturile și garanțiile prevăzute de dreptul comunitar și de convențiile internaționale.

⁷⁹ După înscrierea pe listele de evidență populației cetățeanul neo comunitar angajat cu drept de muncă (nulla osta) poate să-și schimbe locul de muncă fără ca noii patroni să trebuiască să ceară din nou dreptul la muncă chiar dacă muncitorul se va angaja în sectoare diferite decât cele prevăzute de articolul 8 din prezentul paragraf.

Cine dorește să rămână în Italia doar pe perioada de desfășurare a unei activități sezoniere (lavoro stagionale) poate cere înscrierea sa pe listele temporare de evidența populației.

În acest caz, ofițerul de evidența populației va elibera un atestat de înscriere temporară cu valabilitate de un an.

Muncitorul sezonier va trebui oricum să se prezinte la Biroul de Evidența Populației al Primăriei unde locuiește temporar cu următoarele acte:

- 1) contract de muncă în perioada de valabilitate (sau, scrisoare de angajare (lettera di assunzione), declarație din partea patronului sau șefului locului de muncă, comunicare de angajare către Forțele de Muncă);**
- 2) pașaport sau buletin valabil în străinătate, eliberate de țara de proveniență ;**
- 3) codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);**
- 4) chitanța de înscriere pe listele temporare de evidența populației.**

Din registrul de evidența populației va fi șters înaintea împlinirii termenului de un an de la data înscrierii.

În cazul în care mai târziu va dori să se stabilească cu domiciliul în aceeași localitate, va trebui să prezinte din nou actele pentru a demonstra că îndeplinește condițiile cerute de lege.

5.3 MUNCITORUL LIBER PROFESIONIST

5.3.1 CU AUTORIZAȚIE (PARTITA IVA⁸⁰):

Pentru înscrierea pe listele de Evidență a Populației și eliberarea atestatului de ședere muncitorul liber profesionist va trebui să prezinte Biroului de Evidența Populației al Primăriei de unde aparține următoarele acte:

- a) Dacă este înscris la Camera de Comerț sau Registrul Profesiilor Artizanale
 - 1) document de identitate în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);**
 - 2) codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);**
 - 3) declarație privind adresa actuală;**
 - 4) carnet de conducere italian dacă este cazul;**

⁸⁰ Cetățeanul comunitar trebuie să demonstreze Ofițerului de Evidența Populației că are deja un loc de muncă, dacă dorește să ceară înscrierea sa pe listele de Evidența Populației ca și muncitor comunitar, așa cum este prevăzut de articolul 7 coma 1 din decretul legislativ 30/07. Pentru muncitorii liberi profesioniști înscrierea pe Listele de Evidența Populației este posibilă prin demonstrarea autorizației obținute (Partita IVA), sau înscrierea la CCIAA sau în Registrul Profesiilor, etc. Sunt provincii în care CCIAA, Filiala Ministerului de Finanțe (Agenzia delle Entrate), Registrul profesiilor nu eliberează nici o adeverință dacă persoana nu are încă o reședință. Sunt așteptate indicații precise de la Ministerele competente pentru a rezolva aceste nelămuriri.

- 5) cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ;
 - 6) chitanța de înscriere la Camera de Comerț sau Registrul Profesiilor Artizanale sau vizarea cererii. În locul înscrierii la Registrul Profesiilor Artizanale este posibilă înscrierea la I.N.A.I.L.
- b) Dacă este înscris în Registrul Profesiilor:
- 1) document de identitate în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);
 - 2) codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);
 - 3) declarație privind adresa actuală;
 - 4) carnet de conducere italian dacă este cazul;
 - 5) cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ;
 - 6) chitanța de înscriere la Registrul Persoanelor libere profesioniste sau un atestat eliberat de Registrul Persoanelor libere profesioniste .
- c) Dacă este un liber profesionist pentru care nu este prevăzută înscrierea pe Listele unui Registru al Profesiilor
- 1) document de identitate în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);
 - 2) codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);
 - 3) declarație privind adresa actuală;
 - 4) carnet de conducere italian dacă este cazul;
 - 5) cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ;
 - 6) autorizație de funcționare (partita IVA) eliberată de Filiala Ministerului de Finanțe.

5.3.2 FĂRĂ AUTORIZAȚIE (FĂRĂ PARTITA IVA):

Pentru înscrierea pe listele de Evidență a Populației și eliberarea atestatului de ședere muncitorul liber profesionist va trebui să prezinte Biroului de Evidența Populației al Primăriei de unde aparține următoarele acte:

- a) Dacă este un “colaborator domestic” (ce ajută la curățenie sau menaj)
- 1) document de identitate în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);
 - 2) codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);
 - 3) declarație privind adresa actuală;
 - 4) carnet de conducere italian dacă este cazul;

- 5) cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ;
 - 6) actul constituirii firmei familiare înregistrată regulamentar (sau înscrierea individuală pe listele de plată a contribuțiilor către stat; înscrierea pe listele I.N.A.I.L.
 - 7) vizarea cererii (visura camerale dell'impresa).
- b) Dacă este vorba despre un muncitor cu un contract de muncă atipic (ex. Colaborator la proiect, co.co.co., etc.) sau asociat în participarea cheltuielilor sau beneficiilor Instituției
- 1) document de identitate în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);
 - 2) codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);
 - 3) declarație privind adresa actuală;
 - 4) carnet de conducere italian dacă este cazul;
 - 5) cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ;
 - 6) contract de colaborare la proiect sau contract de colaborare coordonată cu continuitate sau contract de asociat în participarea cheltuielilor sau beneficiilor Instituției înregistrat la Filiala Ministerului de Finanțe (Agenzia delle Entrate) sau comunicare preventivă de angajare Oficiului Forțelor de Muncă
 - 7) statele de plată, dacă există
- c) Dacă este asociat într-o asociație de persoane sau de capital
- 1) document de identitate în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);
 - 2) codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);
 - 3) declarație privind adresa actuală;
 - 4) carnet de conducere italian dacă este cazul;
 - 5) cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ;
 - 6) actul constitutiv înregistrat regulamentar, sau copia de la chitanța de înscriere individuală pe listele de plată a contribuțiilor către stat; înscrierea pe listele I.N.A.I.L. al asociatului sau vizarea cererii societății (visura camerale della società) dacă aceasta există deja împreună cu numele tuturor asociațiilor

5.4 PIERDEREA LOCULUI DE MUNCĂ

Pierderea involuntară a locului de muncă permite păstrarea statutului de muncitor. Se păstrează deci, statutul de muncitor când:

- a) Persoana este temporar inaptă de muncă în urma unei boli sau accident suferit.

În acest caz pentru înscrierea pe listele de Evidență a Populației și eliberarea atestatului de ședere muncitorul va trebui să prezinte Biroului de Evidență Populației al Primăriei de unde aparține următoarele acte:

- 1) **document de identitate în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);**
- 2) **codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);**
- 3) **declarație privind adresa actuală;**
- 4) **carnet de conducere italian dacă este cazul;**
- 5) **cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ;**
- 6) **certificat medical, referințe medicale privind evoluția bolii sau a accidentului suferit, depunerea declarației la Biroul INAIL privind boala sau accidentul suferit, etc**

b) Persoana se află în șomaj involuntar (concediat, sfârșitul contractului de colaborare pe perioadă determinată, etc.), după ce persoana a desfășurat o activitate în Italia pe o perioadă mai lungă de un an și momentan se află în căutarea unui nou loc de muncă.

În acest caz pentru înscrierea pe listele de Evidență a Populației și eliberarea atestatului de ședere persoana va trebui să prezinte Biroului de Evidență Populației al Primăriei de unde aparține următoarele acte:

- 1) **document de identitate în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);**
- 2) **codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);**
- 3) **declarație privind adresa actuală;**
- 4) **carnet de conducere italian dacă este cazul;**
- 5) **cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ;**
- 6) **atestat de șomaj eliberat de Oficiul Forțelor de Muncă (declarație de disponibilitate imediată pentru începerea desfășurării unei alte activități) sau declarație pe propria răspundere privind statutul de șomer specificând data prezentării declarației la Oficiul Forțelor de Muncă competent.**
- 7) **Acte privind statutul de șomaj involuntar (scrisoarea de concediere, contract de muncă pe perioadă determinată și ultimul fluturaș, sau declarație pe proprie răspundere privind întreruperea raportului de muncă, etc.)**

c) Dacă persoana se află în șomaj involuntar la sfârșitul contractului de muncă pe perioadă determinată inferioară perioadei de un an, sau persoana și-a pierdut locul de muncă în primele douăsprezece luni de ședere în Italia și se află în

căutarea unui nou loc de muncă. În acest caz, se păstrează statutul de muncitor angajat pentru o perioadă de un an.

În acest caz pentru înscrierea pe listele de Evidență a Populației și eliberarea atestatului de ședere cetățeanul comunitar va trebui să prezinte Biroului de Evidență Populației al Primăriei de unde aparține următoarele acte:

- 1) **document de identitate în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);**
- 2) **codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);**
- 3) **declarație privind adresa actuală;**
- 4) **carnet de conducere italian dacă este cazul;**
- 5) **cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ;**
- 6) **atestat de șomaj eliberat de Oficiul Forțelor de Muncă (declarație de disponibilitate imediată pentru începerea desfășurării unei alte activități) sau declarație pe propria răspundere privind statutul de șomer specificând data prezentării declarației la Oficiul Forțelor de Muncă competent.**
- 7) **Acte privind statutul de șomaj involuntar (scrisoarea de concediere, contract de muncă pe perioadă determinată și ultimul fluturaș, sau declarație pe proprie răspundere privind întreruperea raportului de muncă, etc.)**

d) Dacă se frecventează un curs de formare profesională.

În acest caz păstrarea calității de muncitor presupune existența unei legături între activitatea profesională desfășurată în precedență și cursul de formare frecventat.

În acest caz pentru înscrierea pe listele de Evidență a Populației și eliberarea atestatului de ședere cetățeanul comunitar va trebui să prezinte Biroului de Evidență Populației al Primăriei de unde aparține următoarele acte:

- 1) **document de identitate în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);**
- 2) **codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);**
- 3) **declarație privind adresa actuală;**
- 4) **carnet de conducere italian dacă este cazul;**
- 5) **cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ;**
- 6) **certificat de înscriere la cursul de formare profesională**
- 7) **acte ce demonstrează legătura dintre activitatea profesională desfășurată în precedență și cursul de formare frecventat (certificat eliberat de instituția ce organizează cursul profesional, etc.)**

5.5 CETĂȚEANUL COMUNITAR ÎN POSESIA UNUI TITLU DE ȘEDERE ÎNCĂ VALABIL

În acest caz Biroul de Evidența Populației al Primăriei de care persoana aparține va trebui să verifice doar actele privind locuința actuală, deoarece condițiile cerute pentru șederea legală sunt deja demonstrate prin titlul de ședere încă valabil.

În acest caz pentru înscrierea pe listele de Evidență a Populației și eliberarea atestatului de ședere cetățeanul va trebui să prezinte Biroului de Evidența Populației al Primăriei de unde aparține următoarele acte:

- **cartea de ședere sau permisul de ședere aflat în perioada de valabilitate.**
- **document de identitate în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);**
- **codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);**
- **declarație privind adresa actuală;**
- **carnet de conducere italian dacă este cazul;**
- **cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ;**

5.6 CETĂȚEANUL COMUNITAR CE LOCUIEȘTE DEJA ÎN ITALIA

În acest caz pentru înscrierea pe listele de Evidență a Populației, Ofițerul Evidenței Populației va verifica doar dacă cetățeanul îndeplinește condițiile cerute pentru șederea regulamentară în Italia. Pentru eliberarea atestatului de ședere cetățeanul va trebui să prezinte Biroului de Evidența Populației al Primăriei de unde aparține următoarele acte:

- **pașaport sau buletin eliberat de țara de origine, acte valabile pentru străinătate.**
- **acte ce demonstrează munca desfășurată în Italia (așa cum este indicat în paragrafele anterioare)**

5.7 CETĂȚEANUL COMUNITAR CARE A PREZENTAT DEJA CEREREA ÎN VEDEREA OBTINERII CĂRȚII DE ȘEDERE

Dacă cetățeanul comunitar a prezentat deja cerere pentru eliberarea cărții de ședere va putea da o declarație pe proprie răspundere demonstrând faptul că îndeplinește toate condițiile precum este prevăzut în decretul legislativ 30/07. În acest caz, pentru eliberarea atestatului de ședere, va trebui să prezinte Biroului de Evidența Populației al Primăriei de unde aparține următoarele acte:

- **pașaport sau buletin eliberat de țara de origine, acte valabile pentru străinătate.**
- **chitanța eliberată în momentul prezentării cererii pentru a obținerea cărții de ședere.**
- **declarație pe proprie răspundere în care se specifică faptul că se îndeplinesc condițiile cerute pentru șederea regulamentară în Italia, condiții prevăzute în decretul legislativ 30/07. Verificarea acestor condiții se va face prin sondaj de către Primărie, folosindu-se de actele existente la Poliție.**

5.8 CETĂȚEANUL COMUNITAR CE LOCUIEȘTE DEJA ÎN ITALIA ȘI SE AFLĂ ÎN POSESIA UNUI DOCUMENT DE ȘEDERE ÎN PERIOADA DE VALABILITATE

În acest caz, Ofițerul de Evidența Populației nu va trebui să verifice nici actele locuinței actuale, nici dacă se îndeplinesc condițiile cerute pentru șederea regulamentară. Pentru eliberarea atestatului de ședere, cetățeanul va trebui să prezinte Biroului de Evidența Populației al Primăriei de unde aparține următoarele acte:

- **permisul sau cartea de ședere în perioada de valabilitate**
- **pașaport sau buletin eliberat de țara de origine, acte valabile pentru străinătate.**

5.9 STUDENTUL

Pentru înscrierea pe listele de Evidență a Populației și eliberarea atestatului de ședere studentul va trebui să prezinte Biroului de Evidența Populației al Primăriei de unde aparține următoarele acte:

- 1) **document de identitate în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);**
- 2) **codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);**
- 3) **declarație privind adresa actuală;**
- 4) **carnet de conducere italian dacă este cazul;**
- 5) **cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ;**
- 6) **certificat de înscriere la un Institut Public sau Privat recunoscut de actuala legislație;**
- 7) **asigurare medicală⁸¹ pe o perioadă de cel puțin un an, sau echivalentă cu perioada studiilor sau a cursului de formare profesională dacă acesta este inferioară perioadei de un an, suficientă pentru a acoperi toate cheltuielile sau riscurile petrecute pe teritoriul Italiei.**
- 8) **Posibilitatea de a dispune de resurse economice suficiente astfel încât persoana să nu devină o “povară” pentru sistemul de asistență publică, în baza parametrilor descriși în tabel la paragraful 4 capitolul II, este posibilă demonstrarea resurselor economice și printr-o declarație pe proprie răspundere, cupon de pensie, titluri de proprietate, extras de cont, carnet de CEC, etc**

5.10 CETĂȚEANUL CARE LOCUIEȘTE ÎN ITALIA DIN ALTE MOTIVE

Pentru înscrierea pe listele de Evidență a Populației și eliberarea atestatului de ședere cetățeanul va trebui să prezinte Biroului de Evidența Populației al Primăriei de unde aparține următoarele acte:

⁸¹ Studenții străini care vin în Italia pentru a-și urma studiile (Ex: Erasmus) pot să se înscrie la Serviciul Sanitar Local ASL folosind modelul E106

- 1) document de identitate în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);
- 2) codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);
- 3) declarație privind adresa actuală;
- 4) carnet de conducere italian dacă este cazul;
- 5) cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ;
- 6) asigurare medicală pe o perioadă de cel puțin un an care permite persoanei să-și acopere toate cheltuielile sau riscurile petrecute pe teritoriul Italiei⁸².
- 7) posibilitatea de a dispune de resurse economice suficiente astfel încât persoana să nu devină o “povară” pentru sistemul de asistență publică, în baza parametrilor descriși în tabel la paragraful 4 capitolul II, este posibilă demonstrarea resurselor economice și printr-o declarație pe proprie răspundere, cupon de pensie, titluri de proprietate, extras de cont, carnet de CEC, etc

5.11 CETĂȚEANUL CARE LOCUIEȘTE ÎN ITALIA DIN MOTIVE RELIGIOASE

Pentru înscrierea pe listele de Evidență a Populației și eliberarea atestatului de ședere cetățeanul comunitar care locuiește în Italia pe motive religioase va trebui să prezinte Biroului de Evidența Populației al Primăriei de unde aparține următoarele acte:

- 1) document de identitate în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);
- 2) codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);
- 3) declarație privind adresa actuală;
- 4) carnet de conducere italian dacă este cazul;
- 5) cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ;
- 6) declarație de la Responsabilul Comunității religioase din Italia, în care să se specifice funcția ocupată de persoana în cauză, asumarea obligației de a oferi persoanei casă și masă, declarație semnată inclusiv de către Episcopie (Curia vescovile) sau de alte autorități religioase echivalente prezente în Italia
- 7) declarație din partea Responsabilului Comunității religioase care să declare că se va ocupa de acoperirea sanitară contractând o asigurare medicală pentru persoana în cauză

⁸² Pensionarii comunitari precum și membrii familiei lor, posesori ai unei pensii atribuite de un alt stat ce aparține Comunității Europene, dar cu reședința în Italia au dreptul să se înscrie la Serviciul Sanitar Național SSN folosind modelul E121 8sau E33)

5.12 MINORUL NEÎNSOȚIT

Pentru minorii comunitari prezenți pe teritoriul Italiei neînsoțiți de părinți sau de tutorele căruia copilul a fost încredințat se va trece direct la înscrierea minorului pe listele de evidență a populației în baza deciziei Tribunalului pentru minori care va dispune încredințarea sau tutela minorului.

Înscrierea pe listele de Evidență a Populației a minorului va trebui făcută de către tutorele legal sau celui ce i-a fost încredințat minorul demonstrând hotărârea judecătorească

6. LIPSA ACTELOR CERUTE PENTRU OBTINEREA ATESTATULUI DE ȘEDERE

Dacă înainte de a fi înscris minorul pe listele de Evidență Populației se va constata că nu sunt satisfăcute condițiile pentru șederea lui în Italia pe o perioadă mai lungă de 3 luni, Biroul de Evidență Populației va adopta procedura de refuzare a înscrierii contra căreia se va putea face recurs la Tribunal așa cum este prevăzut de art. 8 din decretul legislativ n° 30 din 2007

**MEMBRII FAMILIEI CETĂȚEANULUI
COMUNITAR**

1. Membrii familiei cetățeanului comunitar

Prin membrii familiei se înțelege soțul sau soția⁸³, descendenții direcți cu vârstă inferioară a 21 de ani sau care se află încă în îngrijire precum și cei ai celui alt soț, ascendenții direcți care se află în îngrijire și cei ai celui alt soț.

Statul Italian înlesnește intrarea și șederea celorlalți membri ai familiei în baza principiului comunitar care intenționează să păstreze relațiile stabile și de dependență de cetățeanul comunitar fie fizică fie financiară. Regula generală este aceea ca membrul familiei să fie inclus în condiția juridică a cetățeanului comunitar titular de un drept de ședere în Italia. Deastfel membrii familiei unui muncitor comunitar se vor putea înscrie imediat la Serviciul Sanitar Național și să beneficieze de orice prestație socială și asistențială, în timp ce membrii familiei⁸⁴ unui student sau cetățean comunitar cu drept de ședere din alte motive decât motive de lucru vor trebui să fie posesorii unei asigurări medicale și întregul nucleu familial va trebui să dispună de resurse economice⁸⁵ suficiente pentru a nu deveni o "povară" pentru sistemul de asistență publică italian.

2. MEMBRII FAMILIEI MUNCITORULUI COMUNITAR CARE PROVIN DINTR-O ȚARĂ CE APARTINE COMUNITĂȚII EUROPENE

Pentru înscrierea pe listele de Evidență a Populației și eliberarea atestatului de ședere membrul familiei muncitorului comunitar care locuiește în Italia va trebui să prezinte Biroului de Evidența Populației al Primăriei de unde aparține următoarele acte:

- 1) **document de identitate în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);**
- 2) **codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);**
- 3) **declarație privind adresa actuală;**
- 4) **carnet de conducere italian dacă este cazul;**
- 5) **cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ;**
- 6) **un act prin care să demonstreze gradul de rudenie, act ce va trebui să aibă valoare legală în Italia și la nevoie un act prin care să demonstreze că se află în îngrijirea muncitorului comunitar.**

3. MEMBRII FAMILIEI STUDENTULUI COMUNITAR CARE PROVIN DINTR-O ȚARĂ CE APARTINE COMUNITĂȚII EUROPENE

Pentru înscrierea pe listele de Evidență a Populației și eliberarea atestatului de ședere membrul familiei studentului comunitar care locuiește în Italia va trebui să

⁸³ Decretul se referă și la partenerul care a înființat împreună cu cetățeanul comunitar o asociație înregistrată legal, dar se specifică faptul că vor trebui respectate "condițiile prevăzute de legislația Statului membru ce găzduiește respectivul muncitor

⁸⁴ Pentru primii 5 ani de ședere până ce nu va avea dreptul la ședere permanentă

⁸⁵ În baza tabelului 1 paragraful 4 din capitolul precedent

prezinte Biroului de Evidența Populației al Primăriei de unde aparține următoarele acte:

- 1) **document de identitate în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);**
- 2) **codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);**
- 3) **declarație privind adresa actuală;**
- 4) **carnet de conducere italian dacă este cazul;**
- 5) **cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ;**
- 6) **un act prin care să demonstreze gradul de rudenie, act ce va trebui să aibă valoare legală în Italia și la nevoie un act prin care să demonstreze că se află în îngrijirea studentului comunitar.**
- 7) **asigurare medicală pe o perioadă de cel puțin un an care permite persoanei să-și acopere toate cheltuielile sau riscurile petrecute pe teritoriul Italiei.**
- 8) **posibilitatea de a dispune de resurse economice suficiente astfel încât persoana să nu devină o “povară” pentru sistemul de asistență publică, în baza parametrilor descriși în tabel la paragraful 4 capitolul II, este posibilă demonstrarea resurselor economice și printr-o declarație pe proprie răspundere, cupon de pensie, titluri de proprietate, extras de cont, carnet de CEC, etc**

4. MEMBRII FAMILIEI CETĂȚEANULUI COMUNITAR CARE PROVIN DINTR-O ȚARĂ CE APARTINE COMUNITĂȚII EUROPENE, CETĂȚEAN CE NICI NU LUCREAZĂ NICI NU ESTE STUDENT

Pentru înscrierea pe listele de Evidență a Populației și eliberarea atestatului de ședere membrul familiei care locuiește în Italia va trebui să prezinte Biroului de Evidența Populației al Primăriei de unde aparține următoarele acte:

- 1) **document de identitate în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);**
- 2) **codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);**
- 3) **declarație privind adresa actuală;**
- 4) **carnet de conducere italian dacă este cazul;**
- 5) **cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ;**
- 6) **un act prin care să demonstreze gradul de rudenie, act ce va trebui să aibă valoare legală în Italia și la nevoie un act prin care să demonstreze că se află în îngrijirea cetățeanului comunitar.**
- 7) **asigurare medicală pe o perioadă de cel puțin un an care permite persoanei să-și acopere toate cheltuielile sau riscurile petrecute pe teritoriul Italiei.**
- 8) **posibilitatea de a dispune de resurse economice suficiente astfel încât persoana să nu devină o “povară” pentru sistemul de**

asistență publică, în baza parametrilor descriși în tabel la paragraful 4 capitolul II, este posibilă demonstrarea resurselor economice și printr-o declarație pe proprie răspundere, cupon de pensie, titluri de proprietate, extras de cont, carnet de CEC, etc

5. MEMBRI AI FAMILIEI CARE PROVIN DINTR-O ȚARĂ CE NU APARTINE COMUNITĂȚII EUROPENE

Membrii familiei cetățeanului comunitar care provin dintr-o țară ce nu aparține Comunității Europene vor trebui să ceară Poliției (Chesturii) competente eliberarea “cărții de ședere pentru un membru al familiei unui cetățean comunitar” ce are o durată de 5 ani. Eliberarea acestei cărți de ședere este gratuită⁸⁶. Nu vor fi nevoiți deci a folosi sistemul ELI 2 de cerere a cărții de ședere prin intermediul Oficiilor Poștale, dar se vor putea prezenta direct la Poliție (Chestură)⁸⁷ cu următoarele acte:

- 1) pașaport aflat în perioada de valabilitate**
- 2) un act prin care să demonstreze gradul de rudenie, act ce va trebui să aibă valoare legală în Italia și la nevoie un act prin care să demonstreze că se află în îngrijirea cetățeanului comunitar.**
- 3) Viza de intrare eliberată de Consulatul Italian, dacă aceasta este prevăzută⁸⁸**
- 4) 4 fotografii tip legitimație**
- 5) Atestatul de cerere a cetățeanului comunitar privind înscrierea pe Listele de Evidența Populației**

6. ALȚI MEMBRI AI FAMILIEI SAU PARTENERI AI CETĂȚEANULUI COMUNITAR CARE PROVIN DINTR-O ȚARĂ CE APARTINE COMUNITĂȚII EUROPENE

Alți membri ai familiei cetățeanului comunitar (nici soți, nici ascendenți și discendenți direcți și soțul aflat în îngrijirea celui alt soț) vor putea locui legal în Italia dacă se găsesc în una dintre următoarele situații:

- se află în îngrijirea soțului sau conviețuște cu un cetățean comunitar posesor al unui drept de ședere
- motive grave de sănătate impun cetățeanului comunitar să-i îngrijească personal

⁸⁶ Este gratuit doar că se percepe o taxă reprezentând costul formularelor și materialelor folosite pentru eliberarea respectivului act

⁸⁷ Cetățeanul extracomunitar care nu este membru de familie al unui cetățean comunitar are obligația de a se prezenta în termen de 8 zile de la data intrării sale pe teritoriul Italiei la Poliție (SUI sau Chestura)

⁸⁸ În atenția celui interesat, eventuala lipsă a vizei de intrare va putea fi compensată cu prezentarea actelor ce au valoare legală în Italia și care demonstrează gradul de rudenie cu cetățeanul comunitar.

- este vorba despre partenerul care are o relație stabilă cu cetățeanul comunitar, relație demonstrată prin acte eliberate de către Statul de proveniență a cetățeanului comunitar

În acest caz pentru înscrierea pe listele de Evidență a Populației și eliberarea atestatului de ședere membrul familiei care locuiește în Italia va trebui să prezinte Biroului de Evidența Populației al Primăriei de unde aparține următoarele acte:

- 1) **document de identitate aflat în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);**
- 2) **codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului Finanțelor (Agenzia delle Entrate);**
- 3) **declarație privind adresa actuală;**
- 4) **carnet de conducere italian dacă este cazul;**
- 5) **cartea de identitate și numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ;**
- 6) **acte eliberate de Statul cetățeanului comunitar, posesor al unui drept de ședere, din care să reiasă gradul de rudenie sau relația stabilă dintre persoane, înregistrată în același Stat și care să aibă valoare legală în Italia.**
- 7) **Declarație pe proprie răspundere din care să reiasă gradul de rudenie sau calitatea de membru al familiei aflat în îngrijire sau cu care se conviețuiește, sau se demonstrează că există motive grave de sănătate care impun cetățeanului comunitar să-i îngrijească personal**
- 8) **asigurare medicală pe o perioadă de cel puțin un an care permite persoanei să-și acopere toate cheltuielile sau riscurile petrecute pe teritoriul Italiei.**
- 9) **Declarație pe proprie răspundere a cetățeanului comunitar din care să reiasă că dispune de resurse economice suficiente atât pentru el însuși cât și pentru membrul familiei sale sau persoana cu care se conviețuiește, în baza parametrilor descriși în tabel la paragraful 4 capitolul II, este posibilă demonstrarea resurselor economice și printr-o declarație pe proprie răspundere, cupon de pensie, titluri de proprietate, extras de cont, carnet de CEC, etc**

7. ALȚI MEMBRI AI FAMILIEI ȘAU PARTENERI AI CETĂȚEANULUI COMUNITAR CARE PROVIN DINTR-O ȚARĂ CE NU APARTINE COMUNITĂȚII EUROPENE

Alți membri ai familiei (nici soți, nici ascendenți și descendenți direcți și soțul aflat în îngrijirea celui alt soț) care provin dintr-o țară ce nu aparține Comunității Europene, vor putea intra și locui legal în Italia dacă obțin viza pentru reședința aleasă dacă se găsesc în una dintre următoarele situații:

- se află în îngrijire sau conviețuiește cu cetățeanul comunitar posesor al unui drept de ședere;
- dacă motive grave de sănătate impune cetățeanului comunitar să îngrijească personal persoana respectivă.

- este vorba despre partenerul care are o relație stabilă cu cetățeanul comunitar, relație demonstrată prin acte eliberate de către Statul de proveniență a cetățeanului comunitar

În acest caz pentru înscrierea pe listele de Evidență a Populației și eliberarea atestatului de ședere membrul familiei care locuiește în Italia va trebui să prezinte Biroului de Evidență Populației al Primăriei de unde aparține următoarele acte:

- 1) **pașaport aflat în perioada de valabilitate**
- 2) **un act prin care să demonstreze gradul de rudenie, act ce va trebui să aibă valoare legală în Italia și la nevoie un act prin care să demonstreze că se află în îngrijirea cetățeanului comunitar.**
- 3) **Viza de intrare pentru reședința aleasă eliberată de Consulatul Italian**
- 4) **4 fotografii tip legitimație**
- 5) **Atestatul de cerere a cetățeanului comunitar privind înscrierea pe Listele de Evidență Populației**

8. MEMBRII FAMILIEI CETĂȚEANULUI ITALIAN

În ceea ce privesc membrii familiei cetățenilor italieni care nu au cetățenia italiană, normativă ilustrată în precedență se aplică acestora doar dacă condițiile specificate îi avantajează.

În atenția celui interesat, gradul de rudenie cu un cetățean italian, demonstrat prin acte presupune pentru cetățeanul străin, fie comunitar fie extracomunitar, o condiție favorabilă în legislația italiană, deoarece în acest caz intră în joc dreptul constituțional al unității familiare al cetățeanului italian. Acest principiu își găsește deplină aplicare în dispozițiile prevăzute în Textul Unic pentru emigrație (dlgs. 286/98)⁸⁹ și care va putea fi extins inclusiv cetățenilor comunitari rude ale cetățenilor italieni conform articolului 1 alineatul 2 din decretul legislativ 286 din '98 care stabilește aplicarea normelor privind cetățenii extracomunitari și la cetățenii comunitari dacă aceste norme îi avantajează.

Mai mult, pentru a cere reședința în locuința în care locuiește deja, se consideră că membrului familiei unui cetățean comunitar va trebui să i se elibereze înscrierea pe listele de Evidență Populației și atestatul de ședere, chiar dacă acesta nu prezintă acte privind locul de muncă sau faptul că ar dispune de resurse economice suficiente, deoarece Ofițerul Evidenței Populației va trebui să evalueze nu doar dreptul de ședere al cetățeanului comunitar ci și dreptul constituțional al cetățeanului italian la întregirea familiei și care este mai presus de eventuale carențe administrative.

⁸⁹ Articolul. 30 c. 1 litera d) dlgs. 286/98 prevede eliberarea permisului de ședere pentru părintele străin, părintele natural al unui cetățean italian "chiar dacă acesta nu se află în posesia unui drept de ședere valabil", în timp ce articolul 19 c. 2 litera c) stabilește imposibilitatea de a expulza străinul ce se află în Italia ilegal dacă acesta este rudă sau conviețuiește cu un cetățean italian până la al patrulea grad de rudenie. În acest caz Ofițerul de Poliție (Chestorul) va elibera acestuia un permis de ședere pentru coeziune familială potrivit articolului 28 dpr 394/99 și succesele modificări).

DREPTUL DE ȘEDERE PERMANENTĂ

1. ATESTATUL DE ȘEDERE PERMANENTĂ

Dreptul de ședere permanentă se obține după 5 ani de ședere legală și continuată pe teritoriul Italiei⁹⁰. În acest caz cetățeanul comunitar va cere Primăriei de care aparține eliberarea unui atestat de drept de ședere permanent. Va trebui să prezinte Ofițerului Evidenței Populației exclusiv actele care să demonstreze șederea sa pe teritoriul Italiei pe o durată de cel puțin 5 ani, și anume:

- 1) **act de identitate aflat în perioada de valabilitate (pașaport sau buletin valabil în străinătate);**
- 2) **permisul sau cartea de ședere dacă există**
- 3) **atestatul de ședere**
- 4) **cererea completată pentru a obține șederea permanentă pe teritoriul Italiei**

Pentru a se calcula cei cinci ani de ședere va fi luată în considerare inclusiv perioada de ședere legală precedentă intrării în vigoare a decretului legislativ. În acest caz data de la care se va începe calcularea perioadei de ședere va corespunde cu data intrării în valabilitate a titlului de ședere (permis sau carte de ședere) care se află deja în posesia persoanei interesate, și care va fi considerat un act suficient pentru a demonstra șederea legală pe teritoriul Italiei a persoanei interesate.

Continuitatea șederii nu va fi întreruptă de:

- absențe ce nu depășesc șase luni pe an,
- absențe cu durată superioară dacă sunt justificate prin stagiul militar
- absențe de până la douăsprezece luni consecutive pentru motive întemeiate cum ar fi perioadele prenatale și postnatale ale femeii pentru îngrijirea copilului, boli grave, perioade de studiu sau formare profesională sau pentru detașare pe motive de serviciu într-un alt Stat membru sau într-o altă țară.

Dreptul de ședere permanentă se pierde în schimb în orice caz dacă absențele de pe teritoriul italian depășesc durata de doi ani consecutivi.

Atestatul este eliberat în termen de treizeci de zile de la data prezentării cererii.

2. CARTEA DE ȘEDERE PERMANENTĂ PENTRU MEMBRII FAMILIEI CARE PROVIN DINTR-O ȚARĂ CE NU APARTINE COMUNITĂȚII EUROPENE

Membrul familiei care nu se află în posesia cetățeniei unui Stat membru obține dreptul de ședere permanentă dacă a locuit legal și fără întreruperi pe teritoriul Italiei pe o perioadă de cel puțin cinci ani împreună cu cetățeanul comunitar.

Acestuia i se va elibera de către Poliție (Chestura) "cartea de ședere permanentă pentru membrii familiei unui cetățean comunitar"

Întreruperile perioadei de ședere care nu depășesc doi ani consecutivi, nu vor periclita valabilitatea cărții de ședere permanentă.

⁹⁰ Pentru muncitorii care și-au întrerupt activitatea în Italia și se găsesc în situații speciale cum ar fi: vârstă avansată, intervenirea unei incapacități de muncă permanentă, etc. în articolul 15 din decretul legislativ 30/07 se prevede posibilitatea de a obține dreptul de ședere permanentă înainte de împlinirea celor 5 ani de ședere legală în Italia.

**PROSCPECTUL DETALIAT CU ACTELE NECESARE PENTRU ÎNSCRIEREA PE
LISTELE DE EVIDENȚA POPULAȚIEI ȘI ELIBERAREA ATESTATULUI DE
ȘEDERE**

ÎNSCRIERE / ATESTAT	TIPUL	ACTE NECESARE
Atestatul de ședere/ înscrierea pe listele de evidența populației pe o perioadă de un an	Muncitorul sezonier	<ul style="list-style-type: none"> - contractul de muncă în perioada de valabilitate (în caz contrar declarație din partea patronului sau șefului locului de muncă, comunicare de angajare către Forțele de Muncă) - pașaport sau buletin eliberate de autoritățile țării de origine, valabile în străinătate. - codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului de Finanțe (Agenzia delle Entrate) - chitanța eliberată în momentul depunerii cererii pentru înscrierea temporară pe listele de evidența populației
Atestatul de ședere/ înscrierea pe listele de evidența populației	Muncitorul angajat/ sezonier	<ul style="list-style-type: none"> - pașaport sau buletin eliberate de autoritățile țării de origine, valabile în străinătate. - codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului de Finanțe (Agenzia delle Entrate) - declarație privind adresa locuinței actuale - carnet de conducere italian dacă este cazul; - numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia ; - ultimul fluturaș sau cupoane INPS pentru cei care se ocupă de menaj sau curățenie (lavoratori domestici) în caz contrar un contract de muncă în care să fie specificate datele INPS și INAIL, declarație din partea patronului sau șefului locului de muncă, comunicare de angajare către Forțele de Muncă) - dreptul de muncă (nulla osta) eliberat de Biroul Unic pentru Emigranți (SUI) birou ce se află în cadrul Prefecturii –UTG, dacă este vorba despre un cetățean neo-comunitar (român sau bulgar) care se află pentru prima dată în Italia și este angajat în sectoare speciale
Atestatul de ședere/ înscrierea pe listele de evidența populației	Muncitor liber profesionist cu autorizație (partita IVA)	<ul style="list-style-type: none"> - pașaport sau buletin eliberate de autoritățile țării de origine, valabile în străinătate. - codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului de Finanțe (Agenzia delle Entrate) - declarație privind adresa locuinței actuale - carnet de conducere italian dacă este cazul; - numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia; - chitanța de înscriere la Camera de Comerț sau Registrul Profesiilor Artizanale sau vizarea cererii.
Atestatul de ședere/ înscrierea pe listele de evidența populației	Muncitor liber profesionist cu autorizație și înscris în Registrul Profesiilor	<ul style="list-style-type: none"> - pașaport sau buletin eliberate de autoritățile țării de origine, valabile în străinătate. - codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului de Finanțe (Agenzia delle Entrate) - declarație privind adresa locuinței actuale - carnet de conducere italian dacă este cazul; - numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia; - cererea de înscriere în Registrul Liberilor Profesioniști sau un certificat eliberat de către Registrul Liberilor Profesioniști.
Atestatul de ședere/ înscrierea pe listele de evidența populației	Liber profesionist cu autorizație (partita IVA) profesii pentru care	<ul style="list-style-type: none"> - pașaport sau buletin eliberate de autoritățile țării de origine, valabile în străinătate. - codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului de Finanțe (Agenzia delle Entrate) - declarație privind adresa locuinței actuale - carnet de conducere italian dacă este cazul;

	nu este prevăzută înscrierea în nici un Registru al Profesiorilor	- numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia; - certificat de atribuire a autorizației eliberat de Filiala Ministerului de Finanțe (Agenzia delle Entrate)
Atestatul de ședere/ înscrierea pe listele de evidență populației	Muncitor liber profesionist fără partita IVA, colaborator al unei activități familiare	- pașaport sau buletin eliberate de autoritățile țării de origine, valabile în străinătate. - codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului de Finanțe (Agenzia delle Entrate) - declarație privind adresa locuinței actuale - carnet de conducere italian dacă este cazul; - numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia; - actul de constituire a activității familiare dacă acesta a fost încheiat (în caz contrar înscrierea pe listele Casei de pensii; înscrierea la INAIL - vizarea cererii
Atestatul de ședere/ înscrierea pe listele de evidență populației	Muncitor liber profesionist fără partita IVA și cu un contract de muncă atipic sau asociat în participarea cheltuielilor și beneficiilor firmei (associato in partecipazion e)	- pașaport sau buletin eliberate de autoritățile țării de origine, valabile în străinătate. - codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului de Finanțe (Agenzia delle Entrate) - declarație privind adresa locuinței actuale - carnet de conducere italian dacă este cazul; - numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia; - contract de colaborare la proiect sau contract de colaborare coordonată continuată sau contract de asociere în participarea cheltuielilor și beneficiilor firmei înregistrat la Filiala Ministerului de Finanțe (Agenzia delle Entrate), în caz contrar comunicare preventivă de angajare trimisă Forțelor de Muncă - ultimul prospect de plată, dacă acesta există
Atestatul de ședere/ înscrierea pe listele de evidență populației	Muncitor liber profesionist fără partita IVA, asociat într-o societate de persoane sau capital privat	- pașaport sau buletin eliberate de autoritățile țării de origine, valabile în străinătate. - codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului de Finanțe (Agenzia delle Entrate) - declarație privind adresa locuinței actuale - carnet de conducere italian dacă este cazul; - numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia; - actul de constituire a firmei încheiat și înregistrat regulamentar, în caz contrar copia cererii de înscriere pe listele Casei de pensii sau copia de la cererea de înscriere la INAIL al asociatului sau vizarea cererii societății dacă este deja completă și include numele tuturor asociaților
Atestatul de ședere/ înscrierea pe listele de evidență populației	Membriu al familiei muncitorului	- pașaport sau buletin eliberate de autoritățile țării de origine, valabile în străinătate. - codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului de Finanțe (Agenzia delle Entrate) - declarație privind adresa locuinței actuale - carnet de conducere italian dacă este cazul; - numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia; - document prin care să se demonstreze gradul de rudenie și care să aibă valoare legală în Italia.
Atestatul de ședere/ înscrierea pe listele de evidență	Muncitor inapt de muncă în urma unei boli sau	- pașaport sau buletin eliberate de autoritățile țării de origine, valabile în străinătate. - codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului de Finanțe (Agenzia delle Entrate) - declarație privind adresa locuinței actuale

populației	accident de muncă	<ul style="list-style-type: none"> - carnet de conducere italian dacă este cazul; - numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia; - certificat medical, referințe medicale privind evoluția bolii sau a accidentului suferit, depunerea declarației la Biroul INAIL privind boala sau accidentul suferit, etc
Atestatul de ședere/înscrierea pe listele de evidența populației	Șomer involuntar după ce în Italia a lucrat pe o perioadă mai lungă de un an	<ul style="list-style-type: none"> - pașaport sau buletin eliberate de autoritățile țării de origine, valabile în străinătate. - codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului de Finanțe (Agenzia delle Entrate) - declarație privind adresa locuinței actuale - carnet de conducere italian dacă este cazul; - numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia; - acte privind statutul de șomer involuntar (scrisoarea de concediere, contract de muncă pe perioadă determinată și ultimul fluturaș, sau declarație pe proprie răspundere privind întreruperea raportului de muncă, etc.)
Atestatul de ședere/înscrierea pe listele de evidența populației pe o perioadă de un an	Șomer involuntar din cauza terminării contractului pe perioadă determinată mai scurtă de un an sau s-a pierdut locul de muncă în primele 12 luni de la data intrării în Italia	<ul style="list-style-type: none"> - pașaport sau buletin eliberate de autoritățile țării de origine, valabile în străinătate. - codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului de Finanțe (Agenzia delle Entrate) - declarație privind adresa locuinței actuale - carnet de conducere italian dacă este cazul; - numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia; - certificat de înscriere pe Listele Forțelor de Muncă - acte ce demonstrează statutul de șomer involuntar: scrisoarea de concedere (lettera di licenziamento), contractul de muncă pe perioadă determinată și ultimul fluturaș, sau declarație pe proprie răspundere privind încetarea raportului de muncă, etc
Atestatul de ședere/înscrierea pe listele de evidența populației	Fost muncitor înscris la un curs de formare profesională	<ul style="list-style-type: none"> - pașaport sau buletin eliberate de autoritățile țării de origine, valabile în străinătate. - codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului de Finanțe (Agenzia delle Entrate) - declarație privind adresa locuinței actuale - carnet de conducere italian dacă este cazul; - numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia; - certificatul de înscriere la cursul de formare frecventat - acte care să demonstreze legătura dintre activitatea profesională desfășurată anterior și cursul de formare frecventat (eliberate de către Institutul care organizează cursul de formare)
Atestatul de ședere/înscrierea pe listele de evidența populației	Cetățean comunitar ce se află în posesia unui titlu de ședere în perioada de valabilitate	<ul style="list-style-type: none"> - pașaport sau buletin eliberate de autoritățile țării de origine, valabile în străinătate. - codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului de Finanțe (Agenzia delle Entrate) - declarație privind adresa locuinței actuale - carnet de conducere italian dacă este cazul; - numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia; - cartea de ședere sau permisul de ședere în perioada de valabilitate
Atestatul de ședere	Cetățeanul comunitar care este deja rezident	<ul style="list-style-type: none"> - pașaport sau buletin eliberate de autoritățile țării de origine, valabile în străinătate. - acte care să demonstreze munca desfășurată (liber profesionist sau muncitor angajat).

	în Italia	
Atestatul de ședere/ înscrierea pe listele de evidența populației	Cetățean comunitar care a prezentat deja cererea în vederea obținerii cărții de ședere	<ul style="list-style-type: none"> - pașaport sau buletin eliberate de autoritățile țării de origine, valabile în străinătate. - codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului de Finanțe (Agenzia delle Entrate) - declarație privind adresa locuinței actuale - carnet de conducere italian dacă este cazul; - numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia; - cererea eliberată la prezentarea cererii în vederea obținerii cărții de ședere; - declarație pe proprie răspundere din care să reiese faptul că se îndeplinesc condițiile cerute pentru obținerea unui titlu de ședere așa cum este prevăzut de decretul 30/07
Atestatul de ședere	Cetățeanul comunitar deja rezident în Italia și care se află în posesia unui titlu de ședere în perioada de valabilitate	<ul style="list-style-type: none"> - permis sau carte de ședere în perioada de valabilitate - pașaport sau buletin eliberate de autoritățile țării de origine, valabile în străinătate.
Atestatul de ședere/ înscrierea pe listele de evidența populației	Studentul	<ul style="list-style-type: none"> - pașaport sau buletin eliberate de autoritățile țării de origine, valabile în străinătate. - codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului de Finanțe (Agenzia delle Entrate) - declarație privind adresa locuinței actuale - carnet de conducere italian dacă este cazul; - numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia; - certificat de înscriere la un Institut Public sau Privat recunoscut de actuala legislație - asigurare medicală pe o perioadă de cel puțin un an, sau echivalentă cu perioada studiilor sau a cursului de formare profesională dacă acesta este inferioară perioadei de un an, suficientă pentru a acoperi toate cheltuielile sau riscurile petrecute pe teritoriul Italiei. - Posibilitatea de a dispune de resurse economice suficiente astfel încât persoana să nu devină o "povară" pentru sistemul de asistență publică, în baza parametrilor descriși în tabel la paragraful 4 capitolul II, este posibilă demonstrarea resurselor economice și printr-o declarație pe proprie răspundere, cupon de pensie, titluri de proprietate, extras de cont, carnet de CEC, etc
Atestatul de ședere/ înscrierea pe listele de evidența populației	Membrul familiei unui student sau cetățean comunitar rezident în Italia din alte motive	<ul style="list-style-type: none"> - pașaport sau buletin eliberate de autoritățile țării de origine, valabile în străinătate. - codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului de Finanțe (Agenzia delle Entrate) - declarație privind adresa locuinței actuale - carnet de conducere italian dacă este cazul; - numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia; - acte ce demonstrează gradul de rudenie și care să aibă valoare legală în Italia - asigurare medicală pe o perioadă de cel puțin un an, sau echivalentă cu perioada studiilor sau a cursului de formare profesională dacă acesta este inferioară perioadei de un an, suficientă pentru a acoperi toate cheltuielile sau riscurile petrecute pe teritoriul Italiei.

		<p>- Posibilitatea de a dispune de resurse economice suficiente astfel încât persoana să nu devină o "povară" pentru sistemul de asistență publică, în baza parametrilor descriși în tabel la paragraful 4 capitolul II, este posibilă demonstrarea resurselor economice și printr-o declarație pe proprie răspundere, cupon de pensie, titluri de proprietate, extras de cont, carnet de CEC, etc</p>
Atestatul de ședere/înscirerea pe listele de evidența populației	Alți membrii ai familiei sau partener al cetățeanului comunitar	<p>- pașaport sau buletin eliberate de autoritățile țării de origine, valabile în străinătate.</p> <p>- codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului de Finanțe (Agenzia delle Entrate)</p> <p>- declarație privind adresa locuinței actuale</p> <p>- carnet de conducere italian dacă este cazul;</p> <p>- numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia;</p> <p>- acte eliberate de Statul cetățeanului comunitar, posesor al unui drept de ședere, din care să reiasă gradul de rudenie sau relația stabilă dintre persoane, înregistrată în același Stat și care să aibă valoare legală în Italia.</p> <p>- declarație pe proprie răspundere din care să reiasă gradul de rudenie sau calitatea de membru al familiei aflat în îngrijire sau cu care se conviețuiește, sau se demonstrează că există motive grave de sănătate care impun cetățeanului comunitar să-i îngrijească personal</p> <p>- asigurare medicală pe o perioadă de cel puțin un an care permite persoanei să-și acopere toate cheltuielile sau riscurile petrecute pe teritoriul Italiei.</p> <p>- declarație pe proprie răspundere a cetățeanului comunitar din care să reiasă că dispune de resurse economice suficiente atât pentru el însuși cât și pentru membrul familiei sale sau persoana cu care se conviețuiește, în baza parametrilor descriși în tabel la paragraful 4 capitolul II, este posibilă demonstrarea resurselor economice și printr-o declarație pe proprie răspundere, cupon de pensie, titluri de proprietate, extras de cont, carnet de CEC, etc</p>
Atestatul de ședere/înscirerea pe listele de evidența populației	Cetățeanul ce locuiește în Italia din motive religioase	<p>- pașaport sau buletin eliberate de autoritățile țării de origine, valabile în străinătate.</p> <p>- codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului de Finanțe (Agenzia delle Entrate)</p> <p>- declarație privind adresa locuinței actuale</p> <p>- carnet de conducere italian dacă este cazul;</p> <p>- numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia;</p> <p>- declarație de la Responsabilul Comunității religioase din Italia, în care să se specifice funcția ocupată de persoana în cauză, asumarea obligației de a oferi persoanei casă și masă, declarație semnată inclusiv de către Episcopie (Curia vescovile) sau de alte autorități religioase echivalente prezente în Italia</p> <p>- declarație din partea Responsabilului Comunității religioase care să declare că se va ocupa de acoperirea sanitară contractând o asigurare medicală pentru persoana în cauză</p>
Atestatul de ședere/înscirerea pe listele de evidența populației	Cetățeanul comunitar ce locuiește în Italia din alte motive	<p>- pașaport sau buletin eliberate de autoritățile țării de origine, valabile în străinătate.</p> <p>- codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului de Finanțe (Agenzia delle Entrate)</p> <p>- declarație privind adresa locuinței actuale</p> <p>- carnet de conducere italian dacă este cazul;</p> <p>- numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia;</p> <p>- asigurare medicală pe o perioadă de cel puțin un an care permite persoanei să-și acopere toate cheltuielile sau riscurile petrecute pe teritoriul Italiei.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - declarație pe proprie răspundere a cetățeanului comunitar din care să reiasă că dispune de resurse economice suficiente atât pentru el însuși cât și pentru membrul familiei sale sau persoana cu care se conviețuiește, în baza parametrilor descriși în tabel la paragraful 4 capitolul II, este posibilă demonstrarea resurselor economice și printr-o declarație pe proprie răspundere, cupon de pensie, titluri de proprietate, extras de cont, carnet de CEC, etc
Atestatul de ședere/înscrierea pe listele de evidența populației	Persoana care cere pensie într-o altă țară comunitară/membrii familiei	<ul style="list-style-type: none"> - pașaport sau buletin eliberate de autoritățile țării de origine, valabile în străinătate. - codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului de Finanțe (Agenzia delle Entrate) - declarație privind adresa locuinței actuale - carnet de conducere italian dacă este cazul; - numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia; - modelul E120 sau – asigurare medicală pe o perioadă de cel puțin un an care permite persoanei să-și acopere toate cheltuielile sau riscurile petrecute pe teritoriul Italiei. - declarație pe proprie răspundere a cetățeanului comunitar din care să reiasă că dispune de resurse economice suficiente atât pentru el însuși cât și pentru membrul familiei sale sau persoana cu care se conviețuiește, în baza parametrilor descriși în tabel la paragraful 4 capitolul II, este posibilă demonstrarea resurselor economice și printr-o declarație pe proprie răspundere, cupon de pensie, titluri de proprietate, extras de cont, carnet de CEC, etc
Atestatul de ședere/înscrierea pe listele de evidența populației	Pensionar într-o altă țară comunitară/membrii familiei	<ul style="list-style-type: none"> - pașaport sau buletin eliberate de autoritățile țării de origine, valabile în străinătate. - codul fiscal eliberat de Filiala Ministerului de Finanțe (Agenzia delle Entrate) - declarație privind adresa locuinței actuale - carnet de conducere italian dacă este cazul; - numărul mașinii dacă aceasta a fost înregistrată în Italia; - modelul E121 sau E33; - cupon de pensie
Atestatul de ședere permanentă	Cetățeanul comunitar ce locuiește legal în Italia de cel puțin 5 ani	<ul style="list-style-type: none"> - pașaport sau buletin eliberate de autoritățile țării de origine, valabile în străinătate. - permisul sau cartea de ședere dacă este cazul - atestatul de ședere; - cererea de ședere permanentă

**ASISTENȚA MEDICALĂ ACORDATĂ
CETĂȚENILOR COMUNITARI ȘI
MEMBRILOR FAMILIEI ACESTORA**

În baza actualei legislații, cetățeanul comunitar care beneficiază de asistența medicală în Italia, pentru a nu plăti direct și 100% prestațiile medicale, trebuie să se găsească în una dintre următoarele situații:

- să fie înscris la Serviciul Sanitar Național (SSN)
- să posede o asigurare medicală într-un țară comunitară
- să posede o asigurare medicală privată

1. ÎNSCRIEREA LA SERVICIUL SANITAR NAȚIONAL

Cetățeanul comunitar care locuiește pe teritoriul Italiei pentru o perioadă mai lungă de trei luni, se înscrie în mod gratuit la Serviciul Sanitar Național (SSN) în următoarele cazuri:

1. este un muncitor comunitar care lucrează în Italia sau este un membru al familiei acestuia⁹¹, sau este șomer involutar și nu din proprie vintă și deține acte care să demonstreze acesta;
2. este deja posesorul unui atestat de ședere permanent;
3. este posesorul unuia dintre următoarele formulare comunitare: E106, E109 (sau E37), E120, E121 (sau E33)
4. este încadrat într-un program de protecție socială în baza articolului 18 din decretul legislativ 286/98
5. este un membru de familie al unui cetățean italian.

1. Muncitorului comunitar și membrilor familiei sale le sunt asigurate cheltuielile medicale suportate de Serviciul Sanitar Național, beneficiind de aceleași drepturi ca și cetățenii italieni. Cu actele care demonstrează locul de muncă și gradul de rudenie, vor putea deci să se înscrie gratuit la Serviciul Sanitar Național SSN, pe perioada unui an sau cu o durată egală cu cea a contractului de muncă, dacă durata contractului este inferioară perioadei de un an, și să primească de la Serviciul Sanitar Local (USL), cardul medical și înscrierea pe listele unui medic de familie

2. Cetățeanul comunitar care se află deja în posesia atestatului de ședere permanent are dreptul la înscrierea la Serviciul Sanitar Național SSN pe o perioadă nedeterminată, ca și cetățenii italieni. Înscrierea nu este condiționată nici de perioada de muncă nici de gradul de rudenie.

3. Formularele eliberate de țara de origine care permit înscrierea la Serviciul Sanitar Național sunt:

⁹¹ Prin membrii familiei care se pot înscrie la Serviciul Sanitar Național (SSN) se înțelege soțul sau soția, descendenții direcți ai acestora cu vârstă inferioară a 21 de ani sau care se află în îngrijirea lor, și ai celuilalt soț, ascendenții direcți care se află în îngrijire și cei ai celuilalt soț.

modelul E 106:

- pentru muncitorii delegați în Italia de către o firmă europeană care își are sediul în afara Italiei (și pentru membrii familiei lor). Înscrierea se va face pe o perioadă de un an și va fi reînnoită în fiecare an, după ce s-a verificat continuitatea locului de muncă.
- pentru studenții străini care vin în Italia pentru continuarea studiilor (ex. Erasmus), înscrierea la Serviciul Sanitar Local (ASL) va expira o dată cu încheierea studiilor.

modelul E 120:

- pentru persoanele care cer pensie într-o altă țară comunitară (și membrii familiei lor), dar care au reședința în Italia. Au dreptul la înscrierea la Serviciul Sanitar Național (SSN) și să-și aleagă medicul de familie.

modelul E 121 (sau modelul E33):

- pentru pensionarii comunitari și pentru membrii familiei acestora, pensionați ce primesc pensia dintr-o țară comunitară dar locuiesc în Italia, au dreptul la înscrierea la Serviciul Sanitar Național (SSN) și să-și aleagă medicul de familie.

modelul E 109 (sau modelul E37)

- pentru membrii familiei unui muncitor străin care lucrează într-o altă țară comunitară, dar care locuiesc în Italia (valabil și pentru studenți), au dreptul la înscrierea la Serviciul Sanitar Național (SSN) și să-și aleagă medicul de familie.

4. Victimile traficului de carne vie (prostituatele) care sunt integrate în programele de asistență și integrare socială, după cum prevede art. 18 din decretul legislativ 286 din 98, pot fi înscrise la Serviciul Sanitar Național prezentând o adeverință eliberată de Poliție (Chestură), sau o declarație din partea Instituției sau Asociației care organizează programul de asistență și integrare socială, pentru întreaga perioadă de desfășurare a programului

2. CETĂȚENII COMUNITARI CARE POSED O ASIGURARE MEDICALĂ ÎNTR-O ALTĂ ȚARĂ MEMBRĂ .U.E.

Cetățenii care se află în posesia cardului medical european (TEAM) sau a unui alt Model eliberat de Tara lor de origine, au dreptul să beneficieze de prestații medicale iar costul acestora va fi cerut Casei de Asigurări din țara de origine, în baza modalităților prevăzute de respectivele asigurări de sănătate.

Femeile gravide care nu sunt înscrise la Serviciul Sanitar Național (SSN) pot folosi cardul medical european (TEAM) pentru a beneficia de asistență medicală gratuită⁹²

Pentru a naște în Italia se poate folosi și modelul E 112 de către:

- femeile care doresc să nască într-o țară membră U.E. unde locuiesc soții acestora.
- femeile căsătorite sau necăsătorite care doresc să se întoarcă în propria țară de origine pentru a fi ajutate de familiile lor
- femei care au obținut o bursă de studii și care nasc în perioada în care își desfășoară cercetările în străinătate.

3. ASIGURAREA MEDICALĂ PRIVATĂ

Asigurarea medicală nu dă dreptul la înscrierea la Serviciul Sanitar Național (SSN) dar acoperă cheltuielile pentru asistența medicală, dacă, tradusă în italiană, are următoarele caracteristici:

- este valabilă în Italia
- prevede acoperirea integrală a riscurilor sanitare;
- are o durată anuală și indică data începerii și scăderii asigurării medicale
- indică eventuali membri ai familiei asigurați și gradul de rudenie cu aceștia
- indică modalitățile și formalitățile de îndeplinit pentru a face cererea de recuperare a cheltuielilor medicale.

⁹² Este bine să reamintim că a fost prevăzută prelungirea folosirii codului STP pentru tratamente urgente și existențiale, sau de continuare, pentru întregul an, pentru cetățenii bulgari și români care se aflau deja în posesia lor la data de 31 decembrie 2006. Pentru toți ceilalți care nu se află în condițiile descrise mai sus nu mai este posibilă obținerea unui certificat STP. Serviciile medicale urgente sunt oricum garantate inclusiv persoanelor care nu rezultă a avea asistență nici în țara lor de proveniență și în condiții de sărăcie, dar ASL are dreptul de a promova acțiuni de recuperare a debitului, cerând plata respectivelor servicii, Statelor de proveniență a pacienților.

**PROSPECTUL DETALIAT CU ACTELE NECESARE PENTRU ÎNSCRIEREA LA
SERVICIUL SANITAR NAȚIONAL (SSN)**

ÎNSCRIEREA	TIPUL	ACTE NECESARE
Inscrierea pe o perioadă inferioară a trei luni	Muncitorul sezonier	- Contractul de muncă
Inscrierea pe o perioadă superioară a trei luni	Muncitorul sezonier Muncitorul angajat	- contractul de muncă din care să rezulte tipul contractului și durata acestuia - adeverință de înscriere pe listele de Evidența Populației (iscrizone anagrafica) facultativ
Inscrierea pe o perioadă superioară a trei luni	Muncitorul liber profesionist	- adeverință de înscriere la CCIAA sau adeverință de eliberare a autorizației (partita IVA) sau adeverință de înscriere la un Registru al Profesiiilor - adeverință de înscriere pe listele de Evidența Populației (iscrizone anagrafica) facultativ
Inscrierea pe o perioadă superioară a trei luni	Membru familiei unui muncitor	- adeverință din care să rezulte gradul de rudenie; - adeverință de înscriere pe listele de Evidența Populației (iscrizone anagrafica) facultativ - cartea de ședere (dacă este extracomunitar) - actele din care să rezulte munca desfășurată de cetățeanul comunitar căruia îi este membru de familie.
Inscrierea pe o perioadă superioară a trei luni	șomer involuntar	- Adeverință de înscriere pe listele Forțelor de Muncă (Centro per l'impiego) - documente din care să rezulte cauza întreruperii contractului de muncă. - adeverință de înscriere pe listele de Evidența Populației (iscrizone anagrafica) facultativ
Inscrierea pe o perioadă superioară a trei luni	Fost muncitor înscris la un curs de formare profesională	- Adeverință de înscriere la cursul de formare profesională - documente din care să rezulte cauza întreruperii contractului de muncă, întrerup involuntar - adeverință de înscriere pe listele de Evidența Populației (iscrizone anagrafica) facultativ
Inscrierea pe o perioadă superioară a trei luni	Membru de familie al unui cetățean italian	- adeverință de înscriere pe listele de Evidența Populației (iscrizone anagrafica) facultativ - adeverință în care să rezulte că membrul familiei se află în îngrijirea cetățeanului italian (dacă este cerută) - cartea de ședere (dacă este cetățean extracomunitar)
Inscrierea pe o perioadă superioară a trei luni	Studentul	- Modelul E 106 - Adeverință de înscriere la cursul de formare profesională sau la continuarea studiilor - adeverință de înscriere pe listele de Evidența Populației (iscrizone anagrafica) facultativ
Inscrierea pe o perioadă superioară	Muncitor aflat în delegație/membru de	Modelul E 106 - adeverință de înscriere pe listele de Evidența

a trei luni	familie al unui șomer	Populației (iscrizione anagrafica) facultativ
Inscrierea pe o perioadă superioară a trei luni	Persoana care cere pensie într-o altă țară comunitară/membrii familiei acestei.	Modelul E 120 - adeverință de înscriere pe listele de Evidența Populației (iscrizione anagrafica) facultativ
Inscrierea pe o perioadă superioară a trei luni	Pensionar într-o altă țară comunitară/membrii familiei acestuia	Modelul E 121 sau E 33 - adeverință de înscriere pe listele de Evidența Populației (iscrizione anagrafica) facultativ
Inscrierea pe o perioadă superioară a trei luni	Membru de familie al unui cetățean comunitar care lucrează într-o altă țară comunitară	Modelul E 109 sau E 37 - adeverință de înscriere pe listele de Evidența Populației (iscrizione anagrafica) facultativ
Inscrierea pe o perioadă superioară a trei luni	Victimele traficului de carne vie care au fost integrate în programele de asistență în baza art. 18 din decretul legislativ 286/98	- adeverință eliberată de Poliție (Chestură), sau o declarație din partea Instituției sau Asociației care organizează programul de asistență și integrare socială, pentru întreaga perioadă de desfășurare a programului
Inscrierea pe o perioadă nedeterminată	Cetățeanul comunitar ce a locuit legal în Italia pe o perioadă mai lungă de 5 ani	- Atestatul de ședere permanent

Legendă:

INAIL Institutul Național pentru asigurările împotriva accidentelor de muncă;

INPS Institutul Național de Pensii;

SSN Serviciul Sanitar Național;

AUSL Serviciul Sanitar Local;

SUI Biroul Unic pentru Emigrație;

CCIAA Camera de Comerț, Industrie, Artizanat și Agricultură.

TEAM cardul medical european

CIP Forțele de Muncă